

Fina prestationer på Göteborg Open!

Deltagare från Furuboda IF fick priser i flera tävlingar, här ses Hanna och Viktor efter att de vunnit guld och silver i boccia. Läs mer på sid 4-5.

**Möjligheternas
Furuboda!**

Delaktighet och utbildning
– oavsett funktionsförmåga.

Tack för att du bidrar med möjligheter

Det är ofta jag känner mig stolt över Furuboda, över volontärer, kollegor och deltagare. Vi delar en gemensam kärlek för Furuboda, känner stolthet och glädje över vår verksamhet. Vi ser att vi förändrar livet på ett positivt sätt för människor.

På Furuboda arbetar vi för att alla ska känna tillhörighet. Alla förtjänar en plats där man kan känna sig delaktig. Där man kan bidra och lära utifrån sina förutsättningar. Det är få förunnat att alltid vara trygg och självsäker. Att vara fri från rädsla och klara allt man bestämmer sig för. Furuboda arbetar med att bygga upp självkänsla genom att skapa förutsättningar för bra relationer mellan människor.

Att känna att man är en del av en grupp, en organisation, ett sammanhang stärker en som individ. Det skapar trygghet, gemenskap och självförtroende. Alla klarar mer om man förstår att man duger som man är. På Furuboda finns otroliga

historier om personer som överträffat sig själv på så många olika sätt.

I detta nummer av Furuboda.nu träffar du personer som tänjer sina gränser. Du kan läsa om parasport i Göteborg Open, om Rasmus Prim som lär nya saker genom sin praktik, om företaget i Önnestad som vågar stå för viktiga värderingar. Du träffar Rima från Beirut som är en viljestark, strukturerad och plikttrogen ung kvinna med skinn på näsan och Björn som använder humor som ett stöd på vägen efter en hjärntumör.

Furuboda stödjer deltagare att få gemenskap, kunskap och färdigheter. Det kan ingen ta ifrån dig och det leder till självförtroende och utveckling. Ju fler vi är som engagerar oss i Furuboda desto större möjligheter kan vi skapa. Tack för att du är en av oss!

Varma hälsningar
Jenny Anderberg, rektor/verksamhetschef

FURUBODA NU

Postadress

Föreningen Furuboda, 296 86 Åhus

E-post: info@furuboda.se

Hemsida: www.furuboda.org

Furuboda Yngsjö

Furubodavägen 247, 296 92 Yngsjö
044-781 46 00

Furuboda Malmö

Fagerstagatan 1B, 214 44 Malmö
040-644 65 00

Furuboda Kristianstad

Blekingevägen 6, 291 54 Kristianstad
044-781 48 21

Ge en gåva

Plusgiro: 900594-3

Swish: 900 59 43

Utgivningsplan

Fyra nummer per år: mars, juni, september och december
Upplaga ca 10.500 ex

Lyssna

Lyssna på Furuboda.Nu som taltidning på www.furuboda.org

Ladda ner

Ladda ner Furuboda.Nu som e-tidning på www.furuboda.org

Tryck

Litografen i Vinslöv AB

Ansvarig utgivare

Jenny Anderberg
jenny.anderberg@furuboda.se

Redaktör, sättning och layout

Lena Holst
lena.holst@furuboda.se

Omslagsbild

Furuboda IF på Göteborg Open i Göteborg. Fotograf: Per PAX Axensköld.

Innehåll

4-5

Göteborg Open - vilken fest!

29 DELTAGARE FRÅN FURUBODA IF DELTOG

6-7

Med möjlighet att göra sitt bästa

RASMUS PRAKTISERAR PÅ SMEKAB CITYLIFE I ÖNNESTAD

8-9

Medlemssida och På gång våren 2022

BLI MEDLEM, BRASAFTON, VALBORG OCH ÅRSMÖTE

10-11

Mina assistenter hjälper mig att leva ett självständigt liv

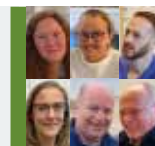
FURUBODA ASSISTANS - BJÖRN PÅ VÄG IGEN

12-14

Det funkar!

NÄR INDIVIDUELLA ANPASSNINGAR MÖTER EN GENOMTÄNKT MILJÖ

15

Aktuellt på våra olika orter - Yngsjö

HUSBYGGE PÅ AKF! • TACK ÅHUS SEASIDE!

16

Aktuellt på våra olika orter - Kristianstad

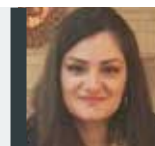
MYCKET PÅ GÅNG!

17

Aktuellt på våra olika orter - Malmö

ETT PORTRÄTT FRÅN MALMÖ

18

Nya medarbetare i Furuboda i Yngsjö!

FREDRIK WERNESKOG NY SKOLLEDARE/BITRÄDANDE REKTOR

19

Gör lagen rättvis - unga hindras från lovaktiviteter!

DEBATTARTIKEL AV JENNY ANDERBERG

Göteborg Open – vilken fest!

Text: Helena Jeppsson **Foto:** Per PAX Axensköld

Helgen innan första advent åkte 29 personer från Furuboda IF för att delta i till Göteborg Open – Sveriges största parasporttävling för barn och ungdomar från 7 år och uppåt med funktionsnedsättning. Tävlingen var på Prioritet Serneke Arena och Kviberg Park i östra Göteborg. Målet med att åka till tävlingen var att tävla, ha kul och ta medaljer. Vi lyckades med alla tre sakerna!

På fredagen åkte ett gäng till Liseberg för att njuta av julmarknaden, äta gott och möjligen åka nån karusell. De som stannade kvar på hotellet åt en god tacobuffé och några deltog i Mega gymna på kvällen.

När lördagsmorgonen kom var det uppstigning, hotellfrukost (mums!) och tandborstning innan det var dags att tåga in i arenan tillsammans med de andra tävlande. Det bjöds på intervjuer och uppvärmning innan dagens första tävlingar drog igång.

Fem medaljer i boccia...

Boccia var det som stod först på listan av tävlingar. Där tog Furuboda IF hem hela fem medaljer i olika valörer, varav två guld!!

och ännu fler medaljer i luftvapenskytte, 60-meterslopp och rullstolsdans!

På lördagen tävlades det även i luftvapenskytte, vi tog silver och brons och 60 meter med rullstol, framerunning och löpning. 60 meter är en sport där man ska köra eller springa två olika lopp på så lika tid som möjligt, vi fick både ett guld och två silver! Det blev också fina vinster i rullstolsdans där en i rullstol och en gående dansade. Våra hjältinnor tog silver i den grenen. Det var deras första tävling tillsammans... Vi hoppas på fler!

Fest och dans på lördagskvällen

På lördagskvällen var det festkväll med middag, mingel och dans. Eftersom temat var glitter var vi 29 personer som glittrade som discokulor som beträdde dansgolvet. Vilken kväll! FIF var först på och sist av dansgolvet.

En fullmatad söndag...

Söndagen började med samma ritual som på lördagen med en underbar frukost och laddning inför dagen som skulle komma. De tävlingar som väntade för våra deltagare var 5-kamp, minicurling, parallellslalom och friidrott 60 meter, både tidslopp och jaktstart.

med guld, silver och bronsmedaljer!

I parallellslalomen tog vi hem ett silver och i 5-kampen lyckades vi få med ett brons hem. Även i minicurlingen tog vi brons i båda åldersklasserna vi ställde upp i. Skörden blev större i friidrotten där vi tog guld, silver och två brons i tidsloppen i rullstol, löpning och framerunning.

Det blev även ett silver i jaktstarten i framerunning, men det var på håret att det hade blivit guld istället. Nästa år tar vi hem det!

När alla tävlingarna var avklarade, medaljer mottagna och bussen packad var det ett trött men glatt gäng som åkte tillbaka till Furuboda på söndagskvällen. ●

Matilda är glad eftersom hon ska få ta emot ett guld strax efter att bilden tagits. Mustafa är nästan lika glad eftersom silvret gick till honom.

Medaljglädje efter bra skytte. Johanna visar stolt upp sin silvermedalj och Louise håller sitt brons högt.

Strax dags för inmarsch och start av tävlingarna. Vi är taggade till tändarna!

Ibland måste även assistenterna ha bra kondition när det tävlas i framerunning. Speciellt när det är Alva man ska följa.

Göteborg Open

Göteborgs Open är en parasporttävling som genomförs sista helgen i november i Göteborg, för 2021 den 19-21 november. Deltagare är barn och ungdomar från 7 år och uppåt med funktionsnedsättning. Sporterna som genomförs är boccia, framtids fotboll, el-innebandy, luftvapen-skytte, 60 meter, rullstolsdans, parallellslalom, 5-kamp, minicurling, bordtennis och framerunning.

Med möjlighet att göra sitt bästa

Text och foto: Patrik Ljungh

Furubodas vision är att människor i all sin olikhet ska finna en plats i samhället. En plats där man kommer till sin rätt. En plats där man kan bidra. Samarbetet med arbetsgivare är ett område som Furuboda utvecklar allt mer. Därför vill vi lyfta fram arbetsplatser som fungerar för alla. Där tillgänglighet, gott bemötande och förståelse för människors olikhet är en självklarhet.

Smekab Citylife i Önnestad är ett företag som producerar detaljer inom stadsbyggnation. Det kan vara vägräcken, staket, grindar till väg- eller cykelbanor, cykelställ med mera. I tillverkningen används olika dimensioner av rör som kapas, skärs och behandlas, allt efter de önskemål som kunden har.

Företaget har stora lokaler med olika avdelningar. Mycket av produktionen är automatiserad. En av maskinerna, en laserskärare, fängade intresset hos en av våra deltagare.

När Allmän kurs på Furuboda i Yngsjö gjorde ett

studiebesök hos Smekab hösten 2019 blev en av deltagarna, Rasmus Prim, intresserad. Han fick se hur arbetet med laserskärare fungerade och hur datorprogrameringen gick till. Han förstod att det kunde vara ett arbete för honom. Efter besöket uttryckte han en önskan om att få prova att praktisera på företaget.

Praktiserar på Smekab

Under våren 2020 tog Furuboda genom projektet REDO kontakt med Smekab:s Johan Hansson som var positiv till förslaget. Efter några planeringsträffar kom praktiken igång och Rasmus började arbeta tillsammans med operatören vid laserskäraren.

På grund av Coronapandemin blev det dock ett uppehåll i praktiken. Men från augusti 2021 är Rasmus på plats igen. Han har avslutat sina studier på Furuboda och flyttat till Kristianstad. Idag praktiserar han tre dagar i veckan och har utvecklat sin kunskap och kompetens inom arbetsuppgifterna.

Många olika arbetsuppgifter

När jag besöker Rasmus på Smekab berättar hans handledare, Suad, att Rasmus är jättesnabb på att lära sig. Han får prova på alla moment han vill, och han klarar allt på ett bra sätt. Idag gör han digitala ritningar, programmerar maskinen, övervakar

tillskärningsprocessen och efterkontrollerar resultat. Om allt går bra kommer han snart att lära sig transportredskap och liftar.

Rasmus visar hur man gör ritningarna som ligger till grund för laserskärarens arbete. Jag förstår såklart inte allt det tekniska, men jag förstår att Rasmus har koll.

Alla människor är olika. För Rasmus är det viktigt att han inte behöver arbeta i för stor

Rasmus skapar bland annat digitala ritningar och programmerar laserskäraren.

Rasmus med handledare Suad vid laserskäraren. Rasmus praktiserar tre dagar i veckan på Smekab Citylife i Önnestad. Smekab producerar vägräcken, grindar till cykelvägar och cykelställ med mera.

grupp, att han kan hitta en lagom nivå när det gäller ansträngning och att han har möjlighet att gå till ett vilorum om han behöver vara ensam en stund. Ett annat område är kommunikation, där Rasmus vissa dagar föredrar att kommunicera skriftligt istället för muntligt.

Genomtänkt hållbarhetsarbete

På Smekab är det inget problem. Företaget har en genomtänkt policy, där en av värderingarna är att alla människor ska kunna få plats i arbetsgruppen. Jag pratar med Johan Hansson, företagets produktionschef, vid en lunch i företagets matsal. Johan berättar om företagets arbete med hållbarhet. Det gäller miljön, där Smekab bland annat arrangerar ett årligt event för miljö och renhållning i samhället tillsammans med Önnestads skolelever. Men det gäller i lika hög grad social hållbarhet. Att företaget har en genomtänkt värdering när det gäller människor och relationer.

På Smekab arbetar alla sorters människor, med mycket olika bakgrund. Arbetsgemenskapen genomsyras av tolerans och respektfullt bemötande.

Att det är så märker jag när jag pratar med fler av dem som arbetar i produktionen. Också de betonar vikten av social hållbarhet i arbetet och vikten av ett gott bemötande.

På frågan om hur man har skapat de här värderingarna svarar Johan att det alltid måste börja i ledningen. Att de som ansvarar för verksamheten måste brinna för frågorna och ha tålamodet att låta värderingarna växa in i arbetet.

Rasmus är en förebild!

Jag avslutar mitt besök med en känsla av ödmjukhet. Att ett företag som Smekab skapat så goda förutsättningar för en öppen och inkluderande arbetsmiljö är i mina ögon något stort. På Furuboda arbetar vi för att alla ska kunna delta och fungera utifrån sina förutsättningar. Jag blir glad när jag ser att vi inte är ensamma i det arbetet. Jag känner också en stor respekt för personer som Rasmus. Förebilder, som har mod att utmana både sig själva och omgivningen. Det inspirerar andra att våga. Och det ger hopp. ●

Kom med i Föreningen Furuboda!

Bli medlem!

Är du ännu inte medlem i Föreningen Furuboda? Varmt välkommen att komma med! Som medlem tar du ställning för vår vision: *”Självständiga och ansvars- tagande människor med full delaktighet i ett öppet och tillgängligt samhälle”*, får vår tidning Furuboda.Nu 4 gånger/år och medlemspris på vissa arrangemang.

För att bli medlem, betala in medlemsavgiften på 120 kr via inbetalningskortet i tidningen, eller till plusgiro 900594-3, bankgiro 900-5943 eller Swish 900 59 43. Notera att det är en medlemsavgift, samt namn och personnummer eller adress.

Bli månadsgivare – ett enkelt sätt att stödja Furuboda!

Är du intresserad, läs mer på www.furuboda.org eller kontakta Monica Deger via tel. 044-781 48 02 eller e-post monica.deger@furuboda.se.

Ge en gåva

Din gåva är betydelsefull! Bidra genom att ge en gåva med inbetalningskortet som följer med tidningen eller betala in till plusgiro 900594-3, bankgiro 900-5943 eller Swish 900 59 43.

Uppvaktning och minnesgåva

Vill du ge en gåva i samband med födelsedag eller bortgång? Vi skickar ett gratulations- eller minnesblad. Meddela oss uppgifter om vem det gäller och vad ni vill att det ska stå i bladet via tel. 044-781 46 00 eller e-post info@furuboda.se och gör din insättning till bankgiro 900-5943 eller Swish 900 59 43.

Få skattereduktion på dina gåvor till Furuboda

Furuboda är godkänd gåvomottagare för skattereduktion. Det innebär att du som givare kan få avdrag på skatten för de gåvor du ger till oss.

På så sätt kan du ge fler deltagare på Furuboda en ljusare framtid, utan att det kostar dig något mer.

För att det ska bli aktuellt med skattereduktion krävs det att du som givare ger minst 200 kr per gåvotillfälle och att du skänker minst 2000 kr under året till Furuboda och/eller andra godkända gåvomottagare.

Läs mer på www.furuboda.org/stod-oss

Medlemsrutan – tack för att du är medlem!

Äntligen kan vi träffas igen!

Brasafteonen den 6 april blir fysisk och traditionsenlig Valborg den 30 april. Söndagen den 15 maj blir det årsmöte, i år digitalt. Välkommen till våra evenemang! Läs mer på nästa sida.

Dags att betala medlemsavgift!

Nu är det dags att betala 2022 års medlemsavgift för ditt medlemskap i Föreningen Furuboda! Använd i första hand inbetalningskortet som följer med tidningen. *Bortse från inbetalningskortet om du redan betalt din medlemsavgift, eller om du inte önskar vara medlem i föreningen.*

Det går även bra att betala medlemsavgift via plusgiro 900594-3, bankgiro 900-5943 eller swish 900 59 43. Kom då ihåg att notera att det gäller

medlemsavgift, samt namn och personnummer eller adress.

Adressändringar och korrigeringar

Om du upptäcker något fel till exempel med din adress, om du får flera tidningar eller om någon du känner inte fått sin tidning, kontakta oss gärna på e-post info@furuboda.se eller tel. 044-781 46 32 så rättar vi till det! Där kan du även meddela din nya adress om du flyttar.

Värva nya medlemmar!

Tillsammans blir vi starkare! Uppmuntra gärna familj, släkt och vänner att bli medlemmar i Föreningen Furuboda. För mer information, se ”Bli medlem” ovan.

Stort tack för ditt stöd!

Både digitalt och på plats

Nu håller Furuboda på att öppna upp! **Brasaftonen den 6 april** kommer att bli fysiskt på plats och **Valborg** kommer att firas traditionsenligt med brasa och sång i Furuboda. **Årsmötet** blir digitalt. Här tänker vi att nästa års årsmöte blir storslaget med både årsmöte och öppet hus. Välkommen till alla arrangemang!

Fira Valborg med oss!

Välkomna att fira Valborg den 30 april på Furuboda.

19.00 Gospelkonsert med Ultreiakören och Jonas Svensson i aulan.

20.00 Kaffeservering

21.00 Brasan tänds, vårens sånger och tal till våren.

Fyrverkeri avslutar kvällen ute. Därefter underhåller Jonas Svenssons Trio i värmestugan i restaurangen Korv och läsk serveras ute under kvällen. **Välkomna!**

Brasafton den 6 april!

Äntligen blir det brasafton på plats! På Brasaftonen den 6 april kommer **Tre Goa Glada Gribbor** att spela och sjunga låtar som tilltalar alla.

Pris: Medlemmar i föreningen Furuboda betalar 100:-, icke medlemmar betalar 125:-

Varmt välkomna!

Furuboda årsmöte den 15 maj!

Välkommen till Föreningen Furubodas årsmöte! Även i år kommer det att äga rum digitalt.

Tid: 15 maj 2022 kl. 18.00 (cirka 1,5 timme)

Plats: Där du är

Hur går det till? Anmäl dig till årsmötet senast den 9 maj till info@furuboda.se eller 044-781 46 00. Ange namn och e-postadress.

I god tid innan mötet får du verksamhetsberättelse, övriga handlingar och information om hur du går till väga för att medverka i mötet.

Om du vill vara med, men är osäker på det tekniska - ange det i anmälan! Då kontakter vi dig i förväg och erbjuder stöd för att kunna vara med i mötet.

Möt Furuboda – gör studiebesök till oss!

Föreningar och turistgrupper

Välkommen att besöka Furuboda och se verksamheten. Paul Skoog berättar, spelar och sjunger. Vi serverar mat och kaffe, allt efter önskemål. Paul gör också besök i föreningar, kyrkor och organisationer.

Information och bokning:

044-781 46 10, bokningen@furuboda.se

Paul Skoog

Studiebesök för blivande deltagare

För dig som vill söka till en läsårskurs.

Information och bokning:

Skolkansliet: 044-781 46 36, fhsk@furuboda.se

Studiebesök till folkhögskolan

Vår pedagogiska grund, tillgänglighet, bemötande, assistans och omsorg.

Information och bokning:

Receptionen: 044-781 46 00, info@furuboda.se

Ambassadörsföreläsningar

I våra ambassadörsföreläsningar kan du ta del av egna livsberättelser om hur det är att leva med funktionsvariation. Låter det intressant? Hör av er för mer information och om bokning!

Information och bokning:

ambassaden@furuboda.se

Mina assistenter hjälper mig att leva ett självständigt liv

Text och foto: Helena Jangtun Rosendal, Furuboda Assistans

Det är en kall söndag i februari och tunga moln hänger i luften. Regnet bara väntar på att få falla ner. Jag välkomnas in i Björns varma stuga, han bor på internat på Furuboda folkhögskola. Hans personliga assistent Andreas tar emot mig och jag får en varm kopp kaffe. Björn själv känner sig lite hängig efter att ha fått sin tredje dos av Corona vaccinet och slappar därför skönt i sin pyjamas i fåtöljen intill mig.

Björn är 27 år gammal, född i Uppsala och uppväxt i Knivsta. Hans mamma och pappa separerade när han var 3-4 år och familjen består nu av en bror och fyra bonussyskon samt bonusföräldrar. Björn har från och med den 1 januari i år blivit direktkund hos oss på Furuboda Assistans. Han är deltagare på Furuboda Folkhögskola och går sitt andra år i kursen PVI (På väg igen) men det är inte där vi startar vårt samtal.

Huvudvärk var en hjärntumör

Björn berättar, allting började med en kraftig huvudvärk som inte ville ge med sig. Jag fick en remiss av vår husläkare till en magnetröntgen. I samband med att jag hade bytt klass, då jag blev mobbad i en annan och skulle nu börja i 5:an, upptäckte man att jag hade en hjärntumör. Den satt mitt i smeten precis intill synnerven och var i storlek som en golfboll.

Tack och lov visade det sig att tumören var godartad men en operation var ett faktum. Läkarna förberedde mig att jag skulle kunna förlora synen helt men när jag vaknade upp efter operationen såg jag ljuset. Även om det var suddigt så kunde jag i alla fall se. Jag behövde inte leva i totalt mörker. Jag minns när läkaren kom på sin rond och allt jag såg var en suddig stor groda och att hen pratade sååååå långsamt. Allt kändes som i slowmotion.

Klasskompisarna stöttade

Efter operationen var jag länge sängliggande och jag fick därför på nytt lära mig att gå igen. På sjukhuset och tillhörande behandlingshem stannade jag i över ett år. Där fick jag successivt vänja mig vid mina nya förutsättningar samtidigt som jag fick undervisning

då jag inte kunde komma tillbaka till min vanliga skola än. Jag hade problem med minnet och har det än idag, jag har tunnelseende, men det skiftar från dag till dag.

Vårterminen i 6:an kom jag tillbaka i min ordinarie klass. Mina klasskompisar hade tidigare skickat en massa lycka till brev/kort till mig som jag uppskattade så. En klasskamrat hade till och med sytt en keps på syslöjden till mig. Den var dock lite för liten, men tanken att någon hade skapat något fint till mig gav mig en sådan positiv WOW-känsla. Det berörde mig!

Stor omställning

Att komma tillbaka i vardagen var en stor omställning för mig. Från att ha varit en av de bästa i klassen till att nu vara den som behövde mest stöd och hjälp var oerhört jobbigt. Det påverkade min självkänsla.

Jag kämpade med tankar som "Vad är det för fel på mig?!" Det kändes som jag var dum i huvudet.

Acceptansen av min situation förändrades under högstadiet när jag kom i kontakt med Barn och ungdomspsykiatri och fick stöd ifrån dem. "Det här är den Björn jag är idag! Jag fick andra förutsättningar i livet."

Utbildning och praktik

På gymnasiet läste jag samhällsvetenskaplig linje med inriktning människa och miljö. Åren på gymnasiet var helt fantastisk. Jag kände mig som en stor del i klassen. Fick en känsla av att tillhöra något. Vara en i gänget.

Efter gymnasiet hjälpte arbetsförmedlingen mig att få praktik på dagligverksamhet och jag fick praktik hos

Björn Bengtsson med sin personliga assistent Andreas Boye.

en tidning. Mitt uppdrag var att åka runt och besöka olika kulturevenemang. Hur tillgängligheten var för synskadade, rullstolsburna samt för andra med lätta funktionsnedsättningar. Min praktik hade dock ett slutdatum och min mamma hjälpte mig att söka efter något som jag kunde göra härnäst.

Där kom Furuboda in i bilden. Hösten 2020 började jag på Furuboda Folkhögskola och går nu kursen PVI. Något jag trivs väldigt bra med. Trots all trauma som ligger i botten hos oss alla deltagare i klassen skrattar vi väldigt mycket. Vi har en fin gemenskap. Jag har även funnit min humortvilling Tilde - vi delar samma torra humor.

-Konstigt att det heter Uppsala när Sala ligger högre upp!

-Vet du vilket språk man talar i himlen? -Ängelska.

-Första gången jag fick höra om att någon hade fått Corona tänkte jag. Har man fått en öl?

Musikverkstan nästa

Björn har tidigare varit skriven i Uppsala hos sin mamma men hade en stor längtan till något eget. Han är nu skriven i Skåne och har fått en egen lägenhet i Tomelilla. Han bytte i samma veva assistansbolag och blev en av Furuboda Assistans kunder. Björn säger,

-Jag trivs på Furuboda och har en plan att fortsätta min utveckling här. Till hösten hoppas jag att jag kommer med i Musikverkstan som är en annan kurs på Furuboda Folkhögskola. Ett av mina stora fritidsintresse är att skapa musik. Det gör jag genom min iMac och klaviatur. Jag trivs även så bra med mina assistenter. Känner mig tillfreds och är glad. Vi har roligt tillsammans.

När jag ställer frågan hur hans liv hade sett ut utan assistenter svarar Björn, - Då hade jag bara suttit hemma. I tomheten. Mina assistenter hjälper mig att leva ett självständigt liv.

Hur ser dina framtidsdrömmar ut?

I samband med min operation av hjärntumören fick jag utlopp av mina känslor genom att skriva dikter och måla. Jag har dessa samlade i några svarta läderbundna böcker. En dröm är att någon gång kunna ge ut en samling med dessa bilder och dikter.

Björn delar med sig av en dikt:

Jordgubbar, Röda, söta

Koka, skiva, Äta

Något som hör sommaren till - Mumsfilibabba! ●

Det funkar!

När individuella anpassningar möter en genomtänkt miljö – då klickar det

Text: Elin Vinblad **Foto:** Elin Vinblad och Lena Holst

Varför en funktionsrättsenhet?

I Furuboda Yngsjö jobbar en väldigt liten enhet, med endast sex personer i personalgruppen, med många av de stora frågorna runt deltagarna med funktionsnedsättningar. Vi är **Furuboda Funktionsrätt**, tidigare benämnt Kompetenscenter, och vi jobbar med att anpassa – inte deltagaren, utan det som ligger runtomkring.

Ända sedan Furuboda startade på 60-talet har kursgården i Yngsjö varit en plats dit personer i behov av fysiska anpassningar kan komma och uppleva en känsla av att **det funkar**. Deltagare kan beskriva att det i samhället utanför fortfarande fattas mycket när det gäller anpassningar, men på kursgården är plötsligt funktionsnedsättningen sekundär – eller till och med irrelevant.

Men vad krävs för att börja sudda ut alla de hinder som så ofta finns inbyggda i vardagen? Att enbart ta bort trösklar och sätta in dörröppnare är att komma enkelt undan – det är ju en lagstadgad

Maria Waller, sjukgymnast och lärare i assistentkursen. Målet är att stödja deltagarna så att de lättare klarar av att göra aktiviteter de själva vill göra.

självklarhet att miljön ska vara fysiskt anpassad. Kraven måste vara högre än så – något som arbetsterapeut Maria Blad och logoped Elin Vinblad känner starkt för. Maria säger:

- Kognitiv tillgänglighet är lika viktig som fysisk, men ofta bortglömd. En tidigare ambassadör beskrev det så bra: "jag skulle behöva en rullstol för hjärnan" – och precis så är det. Det räcker inte att fysiskt kunna komma fram, jag måste veta vart jag ska, hur och varför.

Elin håller med:

- Att enbart nöja sig med fysisk tillgänglighet och att deltagarna "ska ha det bra" är att ställa mycket låga krav. Det vi gör måste vara förstäligt, och dessutom meningsfullt och motiverande – där behöver samhället komma ikapp när det gäller både bemötande och vilken typ av liv personer med funktionsnedsättningar förväntas leva.

En vanlig missuppfattning när vi pratar om att anpassa, är att vi ska lägga allt fokus på omgivningen. Riktigt så är det ju inte. Det är omgivningens ansvar att ge individen förutsättningar att fungera, men personen kan också behöva stöd att få kroppen att fungera bättre, för det man önskar kunna göra. Detta är något som sjukgymnaster ofta arbetar med. Maria Waller förklarar:

- För att kunna vara delaktig i en väl anpassad miljö, krävs träning både av fysisk förmåga som styrka och kondition, men också av strategier och tekniker för hur personen kan använda sina förmågor på bästa sätt.

Nu. Att anpassa och stötta i träning är bara en del av uppdraget som Furuboda funktionsrätt har. Elin förklarar:

- I det dagliga arbetet ska vi först och främst se till att skolgången fungerar för de deltagare som befinner sig på plats. Det kan vi göra genom att arbeta med deltagarna direkt, eller genom att anpassa miljön och handleda personal. I ett större perspektiv vill vi också vara med och påverka samhället i stort – vi vill visa hur det fungerar när det fungerar!

Elin Vinblad, enhetschef, och Maria Blad, arbetsterapeut, vid möte och planering av veckan.

Hur gör ni det?

- Det gör vi genom att till exempel jobba i olika kunskapsutvecklande projekt tillsammans med universitet och högskolor, anordna utbildningar för verksamheter utanför vår egen, jobba med påverkansarbete och driva opinion inom funktionsrättsområdet. Vi vill säga: "välkomna hit för att se hur bra det fungerar när vi tänker ut lösningar tillsammans" – och allra helst vill vi hjälpa våra deltagare att berätta det själva.

Att skapa förändring, både i stort och smått, måste få ta tid. Genom decennier av experimenterande tillsammans med deltagarna vet vi att det inte fungerar att ta samma lösning för alla – det finns ingen quick-fix och inget färdigt recept för maximal delaktighet; förutsättningarna och lösningarna måste vara individuella. Allt annat är slöseri med resurser. Det krävs personal som träffar deltagarna i många olika sammanhang över lång tid, för att hitta just de

Christer Andersson, sjukgymnastassistent. Att hitta träning som deltagaren mår bra av är viktigt.

Jonatan Malmström samtalar med deltagare på idrottslektion i kursen AKF (Allmän kurs Framtid).

Vad är Furuboda funktionsrätt?

Furuboda Funktionsrätt är ett av landets äldsta kunskapscenter när det kommer till att skapa anpassningar utifrån kombinationen rörelsenedsättningar och kommunikations-svårigheter. Här finns kompetens inom arbetsterapi, logopedi och sjukgymnastik. Idag jobbar vi också med andra svårigheter, t.ex. sådana som uppstår på grund av en intellektuell funktionsnedsättning (utvecklingsstörning) eller AST (autismspektrumtillstånd). Arbetet med deltagarna sker i den miljö där livet ska fungera – inte enbart isolerat på ett "behandlingsrum".

Håkan Larsson, logoped, med deltagaren Anton Gustavsson i kursen PVI (På väg igen).

lösningarna som blir nyckeln till ett högre fungerande både i skolan, på fritiden och över dygnet. Dessutom måste denna kunskap inhämtas från alla – både deltagaren, pedagoger, stödpersoner och behandlarna på Funktionsrätt.

Utmanande otydlighet. Att bedriva sådan verksamhet är inte enkelt. Den största utmaningen är att det saknas bestämmelser kring vilket särskilt stöd som deltagare har rätt till när de lämnar sin hemregion. För att må bra och klara skolgången krävs ofta specialkompetens och träning för behålla eller stärka sina funktioner, men i nuläget finns det ytterst få lösningar på detta och ingen vill betala för insatserna.

- Alla borde ha rätt till sina insatser. Om det finns ett bedömt behov i hemregionen, så borde det behovet även finnas när man vistas i en annan region – men vems är ansvaret att insatserna utförs? Ska personer med

Funktionsrätt: frågor som rör rättigheter för personer med funktionsnedsättningar

funktionsnedsättningar också ha rätten att flytta hemifrån och välja sitt sammanhang lika fritt som andra? Det är något som både medborgare och politiker behöver ta ställning till.

Framåt. De kommande åren hoppas vi kunna fortsätta erbjuda individuella anpassningar samtidigt som vi bidrar till att höja kunskapsnivån inom området nationellt. Vi fortsätter gärna att vara en inspirationsplats dit andra verksamheter kan komma för att se hur resten av samhället kan fungera när det används väl genomtänkta lösningar. ●

Personalen bakom – vilka jobbar på Furuboda funktionsrätt?

ELIN VINBLAD

Logoped och enhetschef för Furuboda funktionsrätt

- Som logoped brinner jag för allas rätt till kommunikation och att bli lyssnade på. Det är dags för samhället att lyssna ordentligt på vår målgrupp, och om vi kan vara med och möjliggöra det på något vis, så har vi gjort ett bra jobb.

MARIA BLAD

Arbetsterapeut och kursledare i kursen På väg igen – kursen för personer med förvärvad hjärnskada

- Det viktigaste i mitt jobb är att visa deltagarna att jag tror på dem, och att hjälpa dem att tro på sig själva. När någon förväntar sig att du är kapabel så blir du det – det är då det börjar hända saker.

HÅKAN LARSSON

Logoped och ledstjärna inom tekniska anpassningar

- Det häftigaste i mitt jobb är att se hur personer, trots ett gravt rörelsehinder, kan kommunicera och interagera med sin vardag på olika sätt med hjälp av teknik och tekniska lösningar.

MARIA WALLES

Sjukgymnast och lärare i assistentkursen

Mitt mål är att stötta deltagarna så att de lättare klarar av att göra aktiviteter som de själva önskar. Det allra bästa är att utmana dem och att uppmärksamma deras utveckling som de inte alltid själva ser - då kan personen bygga upp ett bättre självförtroende och en mer sann självbild av att "jag är en sådan person som kan".

JONATAN MALMSTRÖM

Fysioterapeut och idrottslärare

Kombinationen av att vara fysioterapeut och idrottslärare gör att jag kan verkställa sjukgymnastiken i en annan miljö. Det är ju inte i behandlingsrummet det ska fungera, utan utanför!

CHRISTER ANDERSSON

Sjukgymnastassistent

Vi hjälper deltagarna att hitta aktiviteter och rörelser som de trivs med, för att motivera dem att hålla igång kroppen även efter tiden på Furuboda. Kanske kan vi pusha dem att klara *mer*, eller *bättre*, eller *oftare*, eller bara tillräckligt mycket för att må bra.

Husbygge på AKF!

AKF (Allmän kurs Framtid) har sedan lite före jul studerat Kristianstads historia.

Samtidigt som vi har pratat om historia, har vi studerat byggnader genom tiderna. För att levandegöra historien har vi byggt modeller på en del av de historiska byggnaderna i Kristianstad. Vi har pratat om vilken tid de är byggda, från de allra äldsta från 1600-talet till nyuppförda i nutid.

Vi har jobbat intensivt med de olika husmodellerna och med ett Kristianstad i miniatyr, husen blir riktigt fina tycker vi! ●

Här ses lite bilder från AKF:s hustillverkning.

Tack Åhus Seaside!

Föreningen Furuboda har fått fina begagnade möbler från Åhus Seaside! Vi är så tacksamma när företag stödjer oss på olika sätt.

I samband med att Åhus Seaside bygger ett nytt hotell på Tappetstranden i Åhus rev de byggnaden som hotellet varit inhytt i under många år. All inredning som fanns i hotellrummen skänkte ägarna Camilla och Staffan Andersson till Föreningen Furuboda!

Det var ett glatt gäng från Furuboda som i början av januari var och hämtade fina möbler, sängar och en mängd andra inventarier. De kommer förgylla våra internatrum framöver på folkhögskolan.

Furuboda fick också tidigare i höst samtliga utemöbler som funnits runtom på Åhus Seaside. Vi är så tacksamma att företag i vår närhet tänker på oss och för stödet vi får! ●

Vaktmästarna Rune och Jocke hämtar sängar, andra möbler och inventarier från Åhus Seaside.

Mycket på gång!

Som vanligt är det hallabaloo och rörelse i de korridorer, kontor, samtalsrum och lärsalar som utgör Furuboda i Kristianstad. Kurser startar och avslutas, gäster från Tyskland samsas med arbetssökande och studerande, det dricks kaffe, det språkas och tänks, beslut fattas och steg tas som leder vidare. I detta nummer gör vi tre nedslag som får spegla Kristianstadsvåren 2022.

Aktivitetshallen är en ny sysselsättning inom Furuboda Kristianstads verksamhet för deltagare som ingår i projektet Sida vid sida. Här kan deltagare få tillfälle att prova på olika arbetsmoment med stöd på plats från handledare. Cykelreparation, syverkstad och måleri är exempel på arbetsstationer som deltagare kan engagera sig inom. Aktivitetshallens syfte är ge deltagare möjlighet att utifrån deras egna förutsättningar och behov kunna utforska sina intressen, förmågor och färdigheter. Monica, som gör praktik hos oss, har ställt i ordning målarhörnan som nu står redo att ta emot nya deltagare.

Vårdeleverna tar examen i juni. Med bara månader kvar före avslutning är förväntan påtaglig hos vårdstudenterna i Kristianstad. En praktikperiod och en slutkurs kvarstår av två års studier och sedan börjar nästa kapitel, vilket för många av deltagarna innebär anställning. De allra flesta har redan fått jobb som timanställda på särskilda boenden och/eller inom hemtjänsten. Så nu kombinerar de jobb med studier. Vårdkursen är mycket efterfrågad och många visar sitt intresse. Alla bitar är inte på plats, men vi hoppas och planerar för en ny kursstart till hösten. Du kan läsa mer om Vårdutbildningen och om hur du ansöker på Furubodas hemsida.

Språk för hela människan. Att få involvera olika sinnen såsom musik och fysisk kontakt är viktigt i lärmiljön. Det är som att kunskapen tar sig in i kroppen på olika vis.

Det är något man tar tillvara vid

Monica vid staffliet i en av aktivitetshallens avdelningar.

SFI-undervisningen i Kristianstad. Här görs språket levande och bland partikelverb och satsadverbial möts människor från hela världen. En deltagare demonstrerar ett material de använder för att träna ordföljd och sätter samtidigt upp lappar på tavlan. Hela klassen hejar på och ropar högt när det blir tokigt. De lär tillsammans och ska man tro Dan Härlin som är lärare gör de stora framsteg! ●

Sanaa tränar ordföljd på SFI med olika färgade lappar.

Kristianstad

Ett porträtt från Malmö

Det var en gång en liten flicka som föddes i Beirut i Libanon. Hon får namnet Rima som betyder stor sol. Det var oroliga tider i landet och föräldrarna bestämmer sig för att flytta till Tyskland där de hade släktingar.

Familjen växer och Rima växer upp i Holzminden med fyra bröder och tre systrar. Hon går i skolan och snart sitter tyskan som en smäck. Hon trivs bra med sitt liv med skola och vänner, men föräldrarna bestämmer sig än en gång för att ta sin stora familj och flytta, den här gången till Sverige som dom hört mycket gott om.

År 2000 kommer familjen kommer till svenska Lappland och en av Norrbottens centralorter, Piteå med 23 000 invånare. En stor kontrast till livliga, kaotiska Beirut med sina 2,2 miljoner invånare och behagliga medelhavsklimat. Rima finner sig väl till rätta och skolan följs av en aktiv fritid med sport, gymnastik, ridning och målning. Rima lärde sig återigen ett nytt språk och norrländska ord och uttryck blev en naturlig del av hennes vardagsspråk.

Rima tycker om att ta hand om människor och bestämmer sig för att gå vårdlinjen på gymnasiet. Hon pluggar hårt och efter ett par år är hon klar undersköterska. Som artonåring gifter hon sig och får i snabb takt två pojkar och är föräldraledig i flera år. En hektisk period följer med barn, arbete och att få ihop vardagspusslet är en utmaning. Under den här tiden har föräldrarna flyttat ner till Malmö och när skilsmässan är ett faktum bestämmer sig Rima för att flytta söderut för att vara nära familjen.

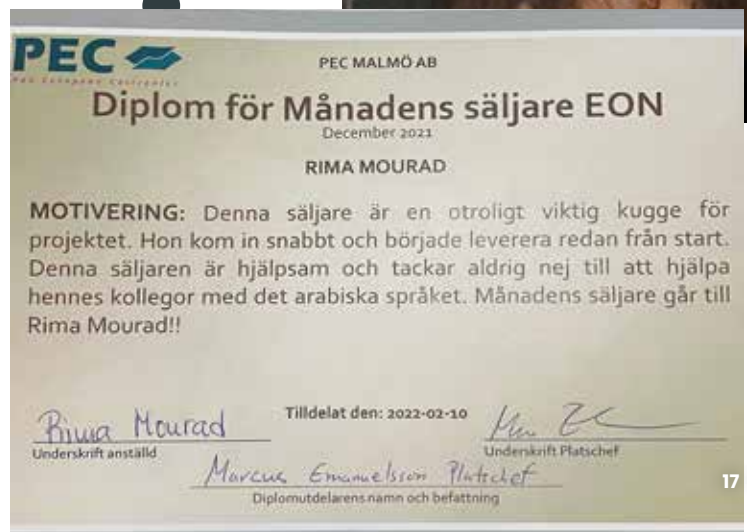
Kropp och själ är trött och Rima blir sjukskriven och under tre år kämpar hon med att komma på fötter igen. Att gå tillbaka till undersköterskejobbet är inte idealt på grund av krämpor i axlar och rygg. Rima blev erbjuden att arbetsträna på Furubodas Secondhandbutik och blir inskriven i Sida vid Sida projektet. Flickan som föddes i

Beirut har nu blivit en viljestark, strukturerad och pliktrogen ung kvinna med mycket skinn på näsan. Rima blir omedelbart en fantastisk tillgång i butiken och tar tag i alla uppgifter som behöver lösas och blir inte minst en härlig del av gruppen.

Efter några månader på Furuboda hittade Rima en jobbannons på Facebook och blev nyfiken. Det var PEC, Pan European Callcenter, som sökte folk. Sagt och gjort, Rima kontaktar PCE:s chef som erbjuder henne att komma dit på introduktionsdagar och se vad hon kände för arbetet. Rima fick direkt en positiv känsla, det var ömsesidigt och hon erbjuds sex månaders provanställning. Företaget jobbar med många olika projekt och kampanjer och i november erbjuds Rima att arbeta med E.ON kampanjer och hon stortrivdes. Ja, hon får höra mycket gnäll om de stigande elpriserna men med sin mjuka, vänliga norrländska lyckas hon uppenbarligen få dem på andra tankar. I december utsågs Rima till månadens säljare och belönas för detta. ●

Rima Mourad. ●

Här ses diplommet med den fina motiveringen Rima fick som månadens säljare för E.ON.

Välkommen Fredrik som skolledare /biträdande rektor på Furuboda!

Text: Lena Holst

Foto: Lena Holst och Ricard Lindblad

Jag möter Fredrik Werneskog när han varit skolledare/biträdande rektor på folkhögskolan i Yngsjö i lite drygt en månad. På skolan ansvarar han för alla lärare i Yngsjö och ser till att planering och organisation fungerar.

Fredrik har tidigare jobbat under många år som gymnasielärare, bland annat på Furulundsskolan i Sölvesborg där han undervisade i media och musikämnen. Han har även arbetat som biträdande rektor på Jacobsskolan i Hässleholm. Där var han ansvarig för tre praktiska gymnasieutbildningar; Vård och omsorg, Restaurang och livsmedel samt Industritekniska programmet. Han hade även ansvar för Introduktionsprogrammet, för de som inte hade godkända betyg i alla ämnen från högstadiet.

En fantastisk plats!

Jag ställer frågan, **vilken upplevelse har du av Furuboda?** Fredrik svarar, -Furuboda är en fantastisk plats med jättestora möjligheter för deltagarna, att bli sitt bästa jag. Här finns personal som jobbar tillsammans med deltagarna i centrum.

Fredrik Werneskog, ny skolledare/biträdande rektor på folkhögskolan i Yngsjö. -Furuboda är en fantastisk plats med stora möjligheter för deltagarna, känns fint att bidra för ytterligare utveckling, säger Fredrik.

Vilka visioner har du med uppdraget på Furuboda? -Att vi tillsammans i hela Furuboda fortsätter att utvecklas med deltagarna i fokus. Och att integrera den nya gymnasieutbildningen i Furuboda-andan, att utveckla det kollegiala lärandet och att vi tillsammans med deltagarna fortsätter att utvecklas med god kvalitet och ett tydligt lärande.

Vi önskar Fredrik lycka till med sitt uppdrag! ●

Och ny kommunikator på Furuboda!

Lena Holst är ny kommunikator på Föreningen Furuboda.

Som kommunikator har hon bland annat hand om tidningen Furuboda.Nu, uppdatering av webbsidan för Furuboda och lägga upp inlägg på sociala medier. Lena ser mycket fram emot att lyfta fram Furubodas fantastiska verksamhet, både internt och externt och ser verksamheten på Furuboda som ett stort härligt och engagerat uppdrag. ●

Lena Holst säger, -Verkligen ett spännande och roligt uppdrag att lyfta Furubodas möjligheter!

Gör lagen rättvis – unga hindras från lovaktiviteter!

Text: Jenny Anderberg **Foto:** Daniel Karlsson

Många planerar för fullt sina semestrar och sommarlovsaktiviteter. För en del är det ovisst om man kommer iväg på det där lägret, man kanske inte säkert får den hjälp man behöver, bara för att lägret inte är i hemkommunen.

Sedan låg tid har deltagare med komplexa hälsobehov sökt sig till Furuboda för att under sommaren och andra lovveckor delta i de kurser som folkhögskolan erbjuder.

Flera av deltagarna på Furubodas lovkurser har omfattande behov av stöd bland annat när de ska ta sin medicin. För de flesta av deltagarna är möjligheten att vistas på läger och samtidigt få sin medicin inget problem då de flesta av deltagarna har insatser genom **SOL, Socialtjänstlagen** och **LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade**. Båda dessa lagar är tydliga i vilka rättigheter personer har då de befinner sig utanför sin hemkommun. I lagarna görs det tydligt att vistelsekommunen, bär ansvaret för att utföra insatser på plats, om dessa insatser har sökts.

Deltagare hamnar i kläm

Förra sommaren uppstod dock problem då en av våra deltagare tvingades ställa in sin vistelse på grund av att vistelsekommunens hälso- och sjukvårdsenhet nekade att ansvara för deltagarens medicinering. Detta trots att hemkommunen ville ge vistelsekommunen ett formellt uppdrag att tillfälligt överta ansvaret för medicineringen.

Det visade sig att deltagaren endast hade insatser via **HSL, Hälso- och sjukvårdslagen**, och i den lagen är riktlinjerna ottydliga kring vad som gäller vid vistelse i annan kommun. Det som saknades var enbart en

Två deltagare på Furuboda folkhögskolas kurser.

enklare utbildning för att kunna ge deltagaren insulin – en medicin som personalen redan är van att ge, men som behöver godkännas för varje ny individ enligt dennes specifika rutiner.

Lagarna behöver samordnas och göras rättvis – oavsett utförare

Denna ottydighet i lagstiftningen drabbar ungdomar år efter år som vill delta på Furubodas lovaktiviteter. För att kunna garantera den enskilde personens rätt till stöd och hjälp, oavsett om de har insatser via HSL, SOL eller LSS, behöver **en översyn av samtliga lagar göras**. Tvetydighet och gråzoner måste ersättas av en gemensam vilja att tillgodose lagstadgade rättigheter, oavsett vem utföraren blir! ●

Våra krav:

För att inte personer med funktionsnedsättningar ska drabbas kräver vi att:

- Den tydlighet som finns inom SOL, Socialtjänstlagen och LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, och som klargör ansvarsfördelningen mellan hem- och vistelsekommunen, ska gälla även inom HSL, Hälso- och sjukvårdslagen.
- Att systemet för att söka insatser blir mer lättnavigerat. I dag är systemet alldeles för komplicerat för att enskilda personer och deras anhöriga ska reda ut hur de ska gå till väga för att söka insatser i god tid.
- Kommunernas ansvarsfördelning och kommunikation emellan sig behöver moderniseras, samt möjlighet till valfrihet måste få gälla även för personer med komplexa hälsotillstånd.

Delaktighet och utbildning, oavsett funktionsförmåga!

Genom ditt stöd kan fler personer få chans att gå på Furuboda folkhögskola. Din gåva gör skillnad.

Plusgiro 900594-3
Swish 900 59 43

FURUBODA
www.furuboda.org

